HOOP

VOOR EEN KIND OP DE VLUCHT

kerk in actie
MAGAZINE
NR. 2 ADVENT 2017

WERELDWIJD:
HELFT VLUCHTELINGEN IS KIND

LIBANON:
OP DE VLUCHT, TOCH NAAR SCHOOL

SYRIË:
KERSTHERINNERINGEN AAN HOMS

Protestantse Kerk

VOORWOORD

65,6 miljoen mensen ontheemd of op de vlucht. Een duizelingwekkend aantal en toch erg abstract. Ik kan me er geen voorstelling van maken: alle inwoners van Nederland als vluchteling, en dan keer vier. De helft daarvan kind. Stuk voor stuk kinderen met uit elkaar gespatte dromen. Kinderen zonder toekomst, wanhopig op zoek naar een veilige plek.

Bij zulke grote getallen kan de moed in de schoenen zakken en lijkt negeren of wegkijken aantrekkelijk. Hoeveel ellende kunnen we aan? Wat kunnen wij hieraan doen? Is er hoop voor deze verloren generatie?

Wij kunnen niet al het leed van de wereld oplossen. Maar wél scholing geven aan gevluchte kinderen uit Syrië, zoals in Libanon door de kerk gebeurt. En daarmee kinderen weer hoop voor de toekomst geven.

De oorlog in Syrië kunnen we niet oplossen. Maar we kunnen vluchtelingen die het voorzichtig aandurven om terug te keren naar Syrië, wél helpen hun bestaan opnieuw op te bouwen.

Wij kunnen de gestrande vluchtelingen op de Griekse eilanden geen uitzicht geven op een nieuw bestaan. Maar hun uitzichtloze situatie wél iets dragelijker maken en zorgen dat ze zich gezien weten en zich weer even mens kunnen voelen.

Met Kerst vieren we de geboorte van Jezus, de Vredevorst. Als baby al een vluchteling, met Jozef en Maria op de vlucht voor Herodes. Hij leert ons wat vrede is, ook al zien we daar soms weinig van. Hij roept ons op onze naaste lief te hebben. Overal ter wereld geven kerken en kerkelijke organisaties gehoor aan deze oproep. En maken daarmee een wereld van verschil in de levens van vluchtelingen. In dit magazine leest hoe zij dat doen.

Ik wens u een hele goede Adventstijd toe.

Maurits van Stuijvenberg
Hoofdredacteur
Kerk in Actie Magazine

65,6 mln.
MENSEN WERELDWIJD ZIJN OP DE VLUCHT VOOR OORLOG EN GEWELD

84%
VAN DE VLUCHTELINGEN WERELDWIJD WORDT OPGEVANGEN IN EEN ONTWIKKELINGSLAND

51%
VAN DE VLUCHTELINGEN IS KIND

28.300
MENSEN PER DAG ONTVLUCHTEN HUN HUIS VANWEGE OORLOG EN VERVOLGING

22,5 mln.
MENSEN ZIJN HUN LAND ONTVLUCHT. 40,3 MLN. ZIJN BINNEN HUN EIGEN LAND OP DE VLUCHT.

Cijfers eind 2016. Bronnen: UNHCR, Vluchtelingenwerk

OP DE VLUCHT, TOCH NAAR SCHOOL

Meer dan een miljoen Syriërs is naar Libanon gevlucht. De helft is kind. Naast al het leed dat deze kinderen door moeten maken, staat ook hun toekomst op het spel: in de vluchtelingenkampen is onderwijs niet vanzelfsprekend. Thomas Vermeijden (29), docent op een middelbare school, bezoekt Libanon en ziet hoe kerken kinderen de kans bieden om toch naar school te gaan.

> **ALS DOCENT WEET IK HOE BELANGRIJK ONDERWIJS IS**

Vanuit de hoofdstad Libanon reizen we naar de Bekaa-vallei in het oosten van Libanon. De reis is prachtig, het verkeer hectisch. Het voelt gek om zo dicht naar de grens met Syrië te rijden, het land waar recent nog zoveel gevochten is. In de Bekaa-vallei wonen honderdduizenden vluchtelingen uit Syrië in zelfgebouwde onderkomens of tenten. We zijn op weg naar een school voor Syrische vluchtelingen, een van de projecten die Kerk in Actie hier ondersteunt.

ONDERWIJS NIET VANZELFSPREKEND

Nelson Mandela zei ooit: 'Onderwijs is het meest machtige wapen om de wereld te veranderen.' In de universele verklaring voor de rechten van de mens staat dat ieder kind recht heeft op onderwijs. Voor kinderen in deze vluchtelingenkampen in Libanon is dit alles behalve vanzelfsprekend. De meeste van hen gaan niet naar school. Sommigen gaan naar een Libanese school, maar komen daar terecht in een totaal ander schoolsysteem dan ze gewend zijn. Doordat kinderen geen, of geen passend onderwijs krijgen is het risico groot dat er een verloren generatie ontstaat, een 'lost generation'.

EEN VERLOREN GENERATIE

Als docent weet ik welke belangrijke rol een school kan spelen in de ontwikkeling van een kind. Een plek waar kinderen niet alleen heel veel leren, maar ook een omgeving waar ze vriendschappen sluiten en zichzelf kunnen ontplooien. Ik vind dit belangrijk, want kinderen zijn de toekomst. In Nederland betekent dit een toekomst vol kansen, maar voor deze 'lost generation' is dat heel anders. Voor deze kinderen is onderwijs nog eens extra belangrijk om op het rechte pad te

I

S

blijven. Zij zijn doorgaans opgegroeid in een omgeving met oorlog en haat. De kans op extreem gedrag of extremisme wordt hiermee vergroot. Hun toekomst is onzeker en vanuit verschillende oogpunten zijn juist zij het investeren meer dan waard.

TRAUMA'S

In het kamp bezoek ik een school van het project No Lost Generation. Dit is een programma, opgezet door kerken en gesteund door Kerk in Actie, waarin vluchtelingenkinderen wel de kans krijgen om naar school te gaan. De kinderen op de school verwelkomen ons met een uitgebreid hoofd-schouder-knie-en-teendansje. De stemming is ontspannen en de kinderen lijken ons bezoek toe te staan. Het valt me op dat de leerlingen er vrolijk uitzien. Toch vertelt de rector me, dat veel kinderen een trauma hebben overgehouden aan de oorlog. Bij een overvliegend vliegtuig of een hard geluid, rennen veel kinderen weg of kruipen onder de schoolbanken. Ze zijn bang voor nieuwe bombardementen of ander oorlogsgeweld.

Inmiddels telt het project zes vestigingen en gaan er zo'n 500 leerlingen naar school. Dit zijn vaak de meest kansarme kinderen of kinderen met trauma's. Ze zijn afkomstig uit de nabijgelegen vluchtelingenkampen en vrijwel allemaal moslims. Veel van deze kinderen zijn nooit eerder naar school geweest. Hier krijgen de kinderen niet alleen les in de vakken Arabisch, Engels, wiskunde en wetenschap, er wordt ook gewerkt aan burgerschap, waarbij leerlingen leren hoe ze met elkaar kunnen gaan.

Onderwijs is voor kinderen in Nederland heel gewoon, voor vluchtelingkinderen in Libanon is dat heel anders. Ik vind het mooi om te zien dat de kerken, terwijl ze zich zorgen zouden kunnen maken over hun positie, hulp bieden aan mensen in nood, of dat nu moslims of christenen zijn. Dit bijzondere onderwijsproject zorgt ervoor dat deze kinderen geen verloren generatie vormen, maar kans op een hoopvolle toekomst hebben.

Thomas Vermeiden bezocht in oktober samen met drie andere leden van de Protestantse Gemeente Willemstad (Noord-Brabant) diverse Kerk in Actie-projecten waar hulp wordt geboden aan Syrische vluchtelingen.

€ 35,-
MAAND SCHOOLGELD

€ 423,-
JAAR BIJLES OM LEERACHTERSTAND WEG TE WERKEN

KERSTOVERDENKING

GEEN PLAATS

Door René de Reuver, scriba

Het zal je maar overkomen. Je bent hoogzwanger en moet op reis. Gedwongen door oorlog en geweld heb je geen keus. Je moet, samen met je man die er ook niets aan veranderen kan. Tot overmaat van ramp dient tijdens de reis de geboorte van je kind zich aan. Tegenhouden kun je het niet. Een dokter of fatsoenlijk bed is er niet. De enige die je een beetje kan helpen is je man. Voor je kindje is geen wiegje - laat staan een warme kruik. Hoe hopeloos moet je als moeder je dan niet voelen. Je moet er toch niet aan denken dat dit je overkomt.

Toch overkomt het nog steeds menig vrouw. Hoogzwanger zijn ze op reis. Ze hebben geen andere keus vanwege een grillige realiteit. Kinderen worden geboren in rubberbootjes op zee of op een matrasje op de grond ergens in een vluchtelingentent. Voor de pasgeborene is geen babykamer met een prachtige wiegje. Het zal je als moeder of als kind maar overkomen...

Laat nu uitgerekend op deze wijze Jezus zijn geboren. Kerst is het feest van God die mens wordt. Immanuël: God met ons. We maken er een prachtig, warm en gezellig feest van. De kerststal brengt sfeer in huis en kerk. In de donkere dagen van december zijn we ook wel toe aan een gezellig feest.

Toch was de geboorte van Jezus geen feest maar een drama. Het is een wonder dat het goed is afgelopen. Wat wat had er niet allemaal mis kunnen lopen? Geen plaats, geen hulp, geen wieg...

In de misère van opgejaagde mensen die nergens welkom zijn wordt Jezus geboren. Komt God ter wereld. De nood van evacués voor wie geen plaats is is het geboortekanaal van Jezus. In hun midden laat God zich vinden.

Kerst wrijft onze ogen uit, opdat we ons niet verkijken

> **'KERST IS HET FEEST VAN GOD DIE MENS WORDT'**

A

Prachtig

Eind 2016 bezocht scriba ds. René de Reuver het Support Centrum van Mosaik, waar hij Issa uit Damascus ontmoette. "Issa ontvluchtte Damascus met hulp van mensensmokkelaars. Hij reisde door naar de Turkse kust, en slaagde er na vijf mislukte pogingen de zesde keer in om Lesbos te bereiken. Het had hem meer dan 2.000 dollar gekost. Op mijn vraag wat hij van de mensensmokkelaars vond, antwoordde hij: 'Ze waren voor mij een engel en een duivel. Zonder hen was ik hier nooit gekomen. Tegelijk verdienen zij geld aan onze nood en sturen ze ons de zee op in gammele boten.' Mosaik is een prachtig project van vrijwilligers die er voor vluchtelingen als Issa willen zijn."

HOOP, WARM WELKOM EN AFLEIDING

EEN VEILIGE PLEK VOOR GESTRANDE VLUCHTELINGEN IN GRIEKENLAND

> **WE HOPEN DAT KINDEREN HIER EVEN VERGETEN DAT ZE VLUCHTELING ZIJN**

In de zomer van 2015 ontvluchtten duizenden Syriërs hun land, onder andere via het Griekse eiland Lesbos. Inmiddels zitten meer dan vijfduizend vluchtelingen door Europese afspraken vast op dit eiland. Ze kunnen niet verder, en niet terug. Onder hen veel kinderen, soms zonder ouders. Met steun van Kerk in Actie biedt Stichting Mosaik gestrande vluchtelingen hoop en houvast in deze uitzichtloze en vaak onmenselijke omstandigheden.

Sinds de invoering van de Turkije-deal is het Griekse eiland Lesbos niet langer een doorgangsplek vanwaar vluchtelingen kunnen doorreizen naar het Europese vasteland. Zij moeten op Lesbos asiel aanvragen en daar de uitslag van de procedure afwachten. Gemiddeld duurt het tien tot twaalf maanden tot zij een beslissing ontvangen. De omstandigheden waaronder vluchtelingen deze wachttijd op Lesbos moeten doorbrengen, zijn erbarmelijk. De meesten wonen in tenten of containers in overvolle kampen als kamp Moria, waar nagenoeg geen stromend water is en waar voorzieningen als wc's ronduit smerig zijn. De tenten bieden nauwelijks bescherming tegen regen of sneeuw. Mensen slapen op matrassen op de grond, zonder verwarming, onder klamme dekens. Natte kleding kunnen zij niet drogen. Om zich warm te houden maken zij vuurtjes in hun tent, wat tot levensgevaarlijke situaties leidt. Kamp Moria is ingericht voor 2.000 personen, momenteel verblijven er zo'n 4.000 mensen.

OP ADEM KOMEN

Samen met een team van veertig vrijwilligers runt Alice Kleinschmidt van Stichting Mosaik een Support Centrum in de hoofdstad van het eiland, Mytilini. Het is een veilige en warme plek waar gestrande vluchtelingen even op adem kunnen komen en kunnen deelnemen aan tal van activiteiten. "De behoefte aan zo'n plek is enorm groot", vertelt Alice. "De Griekse overheid is door de economische crisis niet in staat om zelfs maar voor de meest basale voorzieningen te zorgen in de kampen. De voorzieningen die er wel zijn, zijn bovendien niet ingericht op een langdurige verblijf. Mensen leven bovenop elkaars lip. Zij zitten in een uitzichtloze situatie en zijn zwaar gefrustreerd, omdat de richtlijnen voor asielaanvragen onduidelijk zijn, regels voortdurend veranderen, er nauwelijks informatie wordt gegeven en diensten voortdurend naar elkaar doorverwijzen. Mensen zijn wanhopig en weten niet hoe hun toekomst eruit zal zien. We zien steeds meer mensen met depressieve klachten, paniekaanvallen of zelfmoordneigingen."

ONTSNAPPEN AAN UITZICHTLOOSHEID

De meeste hulporganisaties bieden hulp door te voorzien in basisbehoeften als voedsel, kleding, onderdak. Kleinschmidt: "Daarmee kunnen mensen overleven, maar mensen zitten gevangen in een kamp waar de verveling ongekende proporties aanneemt. En omdat deze kampen ver buiten de bewoonde wereld liggen, is contact met de plaatselijke bevolking zo goed als onmogelijk."
Stichting Mosaik biedt vluchtelingen daarom een plek buiten de kampen, waar zij de dagelijkse uitzichtloosheid even achter zich kunnen laten. Kleinschmidt: "In het Support Centrum organiseren we allerlei activiteiten, van muziek- en danslessen tot lessen Grieks, Engels en Arabisch. Daarnaast bieden we juridische en psychologische hulp. We willen vluchtelingen stabiliteit en structuur geven, zodat zij hun waardigheid kunnen behouden in deze mensonwaardige omstandigheden."

CONTACT MET LOKALE BEVOLKING

Het centrum ligt niet voor niets in het centrum van de eilandhoofdstad. "Een van onze doelstellingen is dat mensen in contact komen met de lokale gemeenschap. De kans is zeer reëel dat velen van hen, noodgedwongen of uit vrije wil, hier op het eiland blijven. Wij willen hen ondersteunen om alvast een aantal eerste stappen te zetten richting integratie. We hopen dat mensen hier even vergeten dat ze vluchtelingen zijn, maar zich juist onderdeel voelen van onze gemeenschap. Er zijn Griekse jongeren die Syrische leeftijdsgenoten mee uit nemen. Het is mooi om te zien dat er steeds meer contact komt tussen de vluchtelingen en de Griekse bevolking. Vooral als mensen samen iets doen. Dan ontdek je dat de verschillen tussen mensen niet zo groot zijn als soms lijkt."

TAALLES, SPORT OF COMPUTERTRAINING

Sinds de start in juli 2016 hebben meer dan 1.600 mensen het centrum bezocht en deelgenomen aan de activiteiten van Stichting Mosaik. Op dit moment doen 700 mensen mee. Bijna de helft daarvan zijn kinderen en jongeren tot 25 jaar. In het Support Centrum kunnen ze naast taallessen ook sportactiviteiten (voetbal, volleybal, zwemmen, mountainbiken) volgen. Jongeren van 15 tot 25 jaar kunnen aan computerlessen deelnemen. Ook zijn er creatieve activiteiten, zoals koor, theater, verhalen vertellen en handvaardigheid. "Deze lessen bieden een dagindeling en afleiding in moeilijke tijden", ziet Kleinschmidt dagelijks. "Ze maken samen plezier, kunnen hun gevoelens uiten en doen iets zinvols."

MINDERJARIGEN

Kleinschmidt en haar teamleden zien in het bijzonder om naar alleenreizende minderjarige jongeren: "Er is een groot aantal jongeren dat hier zonder hun ouders naar toe is gekomen. Vluchtelingenjongeren tussen de 16 en 18 jaar krijgen bijna nooit toestemming om naar een lokale school te gaan. Bovendien worden zij voortdurend overgeplaatst naar andere opvanglocaties. Zij hebben geen idee waar ze aan toe zijn. Onlangs is er een speciale school voor deze groep geopend, maar daar is maar plek voor 120 leerlingen. De overige 300 kunnen nergens terecht. Sommigen bezoeken een avondschool, of een van de andere educatieve initiatieven op het eiland. Anderen komen naar ons centrum om hier cursussen te volgen."

GROTE ZORGEN OVER WINTER

"De meeste vluchtelingen die bij ons komen, verblijven in kamp Moria. Normaal zijn de omstandigheden daar al hartverscheurend, maar we maken ons grote zorgen over de naderende winter. Vorige winter zijn er vijf mensen omgekomen. De tenten en containers bieden geen bescherming tegen de kou. Er zijn veel te weinig douches en mensen hebben onvoldoende warme kleding. Het kamp is overvol en er komen nog altijd nieuwe mensen bij. Zo kwamen afgelopen september alleen al 2.000 nieuwe vluchtelingen op Lesbos aan, waaronder 500 kinderen. Als stichting gaan wij niet de kampen in om bijvoorbeeld kleding uit te delen, er zijn andere hulporganisaties die dat doen. Toch hebben wij in ons centrum altijd warme kleding, jassen en dekens klaarliggen. Het komt regelmatig voor dat een kind midden in de winter in alleen een t-shirt naar ons centrum komt, dan is het fijn dat we iets warms kunnen meegeven."

OPEN VOOR IEDEREEN

Kleinschmidt benadrukt dat het Centrum er niet alleen is voor vluchtelingen op het eiland: "Griekenland is de afgelopen jaren hard getroffen door de economische crisis. Veel eilandbewoners leven zelf in armoede en hebben moeite om rond te komen. Wij zijn er voor iedereen die kwetsbaar is, iedereen kan ons Centrum bezoeken. Voor onze lessen huren we plaatselijke docenten in die onze vrijwilligersvergoeding goed kunnen gebruiken. Er zijn ook vluchtelingen die bij ons docent zijn. Die onderlinge solidariteit is de kernwaarde van waaruit wij werken."

Het Support Centrum met eigen ogen zien? Bekijk dan het filmpje van Mosaik op www.kerkinactie.nl/griekenland (3 minuten, engelstalig)

Alice Kleinschmidt, coördinator Mosaik

> **KINDEREN MAKEN HIER SAMEN PLEZIER EN KUNNEN HUN GEVOELENS UITEN**

GEEF HOOP

Ieder euro...
- *is een pen*
- *een schrijfblok*
- *een buskaartje naar de lessen*
- *een ontmoeting in een hartverwarmende en veilige omgeving*
- *een mogelijkheid om te leren*
- *een kans om met waardigheid in het leven te staan*

€ 0,80 = een buskaartje naar het Support Centrum van Mosaik
€ 16,- = een lesboek Engels
€ 3.000,- = kopieerapparaat om zelf lesmaterialen te kunnen maken

GEEF HOOP
* via de collecte in uw kerk
* met een gift via de bijgevoegde acceptgirokaart
* met een gift op rekening NL 89 ABNA 0457 457 457 t.n.v. Kerk in Actie o.v.v. Kinderen in de Knel

KERSTHERINNERINGEN AAN HOMS

Sam Luis

Sam Luis groeide op in Homs en vierde er Kerst in de kerk van de Nederlandse pater Frans van der Lugt. Inmiddels woont Sam achttien jaar in Nederland, zijn kinderen zijn hier geboren. Samen met zijn vrouw Darin zet Sam zich in voor Syriërs die recent in Nederland zijn komen wonen. "Ik vind het belangrijk dat zij met Kerst niet alleen zijn."

> **HOE KUN JE KERST VIEREN ALS VERDEROP DE STAD IN BRAND STAAT?**

Sam Luis heeft warme herinneringen aan Kerst in Homs. "Met Kerst waren er veel feesten met kerstmuziek, een kerstman en cadeautjes. Op kerstavond was er altijd een kerstnachtdienst in de kloosterkerk van Pater Frans, waar wij naast woonden. In Syrië staat Kerst in het teken van: iets doen voor een ander. Voorafgaand aan de kerstnachtdienst reden we vanaf een uur of vier 's middags met een pick-up truck de stad door om wat eten, kleding of geld langs te brengen bij mensen die het moeilijk hadden, christenen en moslims." Sam heeft goede herinneringen aan de kerstnachtvieringen. "Juist in een moslimland is een kerstviering heel bijzonder. Hier in Nederland zijn veel mensen vooral bezig met het kerstdiner en de kerstvakantie. Voor mij is Kerst echt het feest van licht en vrede, van de geboorte van Jezus."

CONTACT MET FAMILIE

Achttien jaar geleden kwam Sam vanuit Homs naar Nederland, omdat hij door extremisten was ontvoerd voor het veroordelen van eerwraak. Sam heeft altijd nauw contact gehouden met familie en vrienden in Syrië. Hoe vieren zij Kerst, temidden van oorlog? "Dat is natuurlijk niet makkelijk, er is zoveel ellende en leed. Daarnaast is alles duur en hebben mensen geen geld, dus ze kunnen niets extra's doen. Toch blijft Kerst voor mensen het feest van vergeving en vrede, ondanks het extremisme en de angst. Het is een feest tegen haat, daar houden mensen zich aan vast. Zij vinden het belangrijk feest te blijven vieren. Een familielid vertelde mij eens dat zij Kerst vierden in de ene helft van de stad, terwijl de andere helft door zware gevechten in brand stond. 'Hoe kunnen jullie dat nou doen?', vroeg ik verbijsterd. 'Sam', zeiden ze tegen mij, 'wij willen leven. Er is een tijd van oorlog en er is een tijd van feest. Wij weten niet hoe het hier verder gaat, maar wij willen leven. Daarom vieren we ondanks alles Kerstfeest.'"

BRUGGEN BOUWEN

Sam en Darin hebben een stichting opgericht om Syrische vluchtelingen wegwijs te maken in de Nederlandse samenleving. Ook met Kerst willen Sam en Darin er zijn voor Syriërs in hun omgeving. "We gaan met tien gezinnen samen Kerst vieren. Het is belangrijk dat mensen niet alleen zijn, wij vinden het fijn dit te organiseren. Wij hebben zelf zoveel liefde ontvangen van mensen in Nederland, die liefde willen we heel graag doorgeven."

Recept uit Syrië: Tabouleh

INGREDIËNTEN

0,5 l groentebouillon, 300 gr couscous, 1,5 dl olijfolie, 1 komkommer, 5 tomaten, half bosje munt, 3 eetlepels witte wijnazijn, 1 theelepel dijonmosterd, 7 eetlepel sinaasappelsap, 3 eetlepel limoensap , zout, cayennepeper, 4 tenen knoflook, 2 rode pepers

BEREIDING

Breng de groentebouillon aan de kook en roer de couscous erdoor. Neem de pan van het vuur en dek af. Laat 5 minuten staan en roer de couscous voorzichtig door, terwijl u 2 eetlepels olijfolie toevoegt. Doe de couscous over in een schaal en laat deze afkoelen. Halveer de komkommer, verwijder de zaadlijsten en snijd in stukken. Strooi 1 eetlepel zout over de komkommer en laat uitlekken in een vergiet. Snijd de tomaten doormidden, verwijder de pitjes en snijd het vruchtvlees in blokjes. Was de munt, hak de helft fijn en snijd de andere helft in reepjes. Maak een marinade van 3 eetlepels sinaasappelsap, limoensap, 6 eetlepels olijfolie, mosterd, zout, cayennepeper en de witte wijnazijn. Meng de marinade met de couscous, de komkommer en de tomaatblokjes. Halveer de rode pepers en verwijder de zaadlijsten. Snijd ze zeer fijn. Ontvel de knoflooktenen en hak ze fijn. Meng het resterende sinaasappelsap en olijfolie met de gehakte knoflook, de fijngesneden rode pepers en de fijngehakte munt. Doe dit bij de couscoussalade. Schep vlak voor het opdienen de reepjes munt door de salade.

VANDAAR wordt Kerk in Actie Magazine

U kent VANDAAR als de uitgave van Kerk in Actie. Vanaf nu heet VANDAAR Kerk in Actie-magazine. Afgelopen jaar is VANDAAR al in verschillende vormen verschenen, onder meer als het magazine ZOUT of als de VANDAAR-special ZEGEN. Uit deze uitgaven is het Kerk in Actie-magazine ontstaan: een magazine waarin u verhalen leest die aansluiten bij projecten of acute noden in de wereld waar Kerk in Actie in haar campagnes aandacht voor vraagt. U ontvang het Kerk in Actie Magazine daarom steeds rond de 40dagentijd, in het najaar en met Kerst.

KERSTCAMPAGNE

GELOOF, HOOP EN SYRIË

Deze Kerst komt Kerk in Actie samen met EO Metterdaad, World Vision en Dorcas in actie voor Syrische vluchtelingen. Zes jaar oorlog heeft Syrië in puin achtergelaten. Deze Kerst zijn meer dan 11 miljoen Syriërs nog steeds op de vlucht. Toch klinken vanuit die puinhopen steeds vaker verhalen van hoop. Verhalen van kerken die onvermoeibaar hulp bieden. Van mannen en vrouwen die teruggaan en hun huis, winkel of kerk weer opbouwen. Van kinderen die hopen op een nieuw, veilig thuis. In vier tv-uitzendingen vertellen vluchtelingen en hulpverleners over hun hoop voor Syrië. De uitzendingen zijn te zien op 14, 21, 28 december en 4 januari (data onder voorbehoud) of terug te zien via www.kerkinactie.nl/kerst.

GA MET KERK IN ACTIE

OP REIS NAAR CHINA

Wilt u het werk van Kerk in Actie eens met eigen ogen zien? Reis dan van 3 tot 17 april 2018 mee naar China, waar kerken groeien. Een reis voor 50+ers vol ontmoetingen. U start bij het Luthers Theologisch Seminarie in Hong Kong, waar Tjeerd de Boer les geeft. Op 5 november is er in veel kerken voor dit werk gecollecteerd. Tjeerd woont en werkt sinds 2013 in China en begeleidt de reis. U bezoekt diverse Kerk in Actie-partners, zoals het bijbelgenootschap. Aanmelden kan tot 1 december 2017. Of geef u op voor een reis in het najaar van 2018 naar Oeganda. Kijk op www.kerkinactie.nl/reizen of neem contact op met Hanneke van den Biggelaar, reizen@kerkinactie.nl, tel. (030) 692 7869.

DELEN VIA UW NALATENSCHAP

Dankzij uw trouwe steun kunnen partnerkerken en-organisaties wereldwijd werken aan een rechtvaardige samenleving. Dat vergt een lange adem. U kunt dit waardevolle werk ook na uw overlijden blijven ondersteunen: door Kerk in Actie op te nemen in uw testament. Wilt u meer weten over nalaten aan Kerk in Actie? Bestel dan de prachtige uitgave Geloven in een bestemming. Daarin leest u persoonlijke verhalen van mensen die u hierin voorgingen. Het boekje bevat verder praktische informatie om u te helpen bij uw afwegingen. Vraag het gratis boekje aan bij onze donateursadministratie via 030 880 1456 of via donateurs@kerkinactie.nl.

COLOFON

Kerk in Actie Magazine, 1e jaargang, no. 2, 2017

Redactie: Rob van Ooijen, Heleen Platschorre (tekst en eindredactie), Maurits van Stuijvenberg (hoofdredactie).
Fotografie: Yuri Capetillo Hardy, Paul Jeffrey/ACT Alliance, Kerk in Actie, Marieke Viergever, Jon Warren
Illustraties: Joris Koster
Vormgeving: Robin Sala, Ontwerpkamer
Druk: Drukkerij Em. de Jong

Dit Kerk in Actie Magazine is voor visueel gehandicapten ook verkrijgbaar in gesproken vorm op daisycd's. Neemt u daarvoor contact op met de Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden (CBB) te Ermelo, tel. (0341) 56 54 99. Daar kunt u ook informatie krijgen over de uitgave in brailleschrift.

Kerk in Actie
Postbus 456, 3500 AL Utrecht
Tel. (030) 880 1456
Adreswijzigingen: adressen@kerkinactie.nl
E-mail algemeen: info@kerkinactie.nl
Website: www.kerkinactie.nl
Bankrekening: NL89 ABNA 0457 457 457

kerk in actie

Protestantse Kerk

Kerk in Actie is lid van de:
actalliance

Kerk in Actie draagt de keurmerken:
CBF Goed Doel
Algemeen Nut Beogende Instelling ANBI

FSC www.fsc.org MIX Papier van verantwoorde herkomst FSC® C129563

**Mensen kijken in het donker
naar een wereld vol verdriet
steek een kaars aan, die vertelt je
van het licht dat je straks ziet
Het wordt anders, het wordt lichter
het wordt licht voor jou en mij
en voor iedereen op aarde.
Het wordt Kerst. God is dichtbij.**

Uit: Hemelhoog 143:1, Gerard van Amstel
(overgenomen uit de Kerk in Actie Adventskalender 2017)

ZOEK EN WIN!

Puzzel mee en win een van de vijf nieuwe, sfeervolle CD's 'Dichtbij het Kind' van Lucas Kramer*. Hoe lost u de fotopuzzel op? Hieronder ziet u veertien fotofragmenten. Zoek de fotofragmenten op in deze krant. In de foto staat een letter, vul die hieronder in. Samen vormen de letters het begin van een slagzin. Maak de slagzin zo inspirerend mogelijk af en stuur deze voor 10 december naar Kerk in Actie via M.van.Stuijvenberg@kerkinactie.nl of via Kerk in Actie, t.a.v. Maurits van Stuijvenberg, Postbus 456, 3500 AL Utrecht. Vermeld hierbij uw naam, adres en telefoonnummer. Prijswinnaars ontvangen persoonlijk bericht en krijgen de CD toegestuurd.

MIJN ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

.....

.....

*) Lucas Kramer is een van de artiesten die via Zingen in de Kerk, een initiatief van Kerk in Actie en de Protestantse Kerk, sfeervolle kerstconcerten verzorgt. Kijk voor alle kerstconcerten op zingenindekerk.nl.

DOOLHOF

Op de middenpagina van dit magazine staat een doolhof. Hoeveel symbolen zitten in dit doolhof verborgen? En wat roept dit doolhof met al deze symbolen bij u op? Deel uw reactie met Kerk in Actie via M.van.Stuijvenberg@kerkinactie.nl of via Kerk in Actie, t.a.v. Maurits van Stuijvenberg, Postbus 456, 3500 AL Utrecht. De mooiste reactie plaatsen we (anoniem) via Facebook.

Benieuwd naar de route die naar de uitgang van het doolhof leidt? Kijk dan op www.kerkinactie.nl/doolhof.